

MYRS 24.01.2024 § 30

10/04.03.01/2024

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi alue- ja rakennepolitiikan ohjelma 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: 1 Innovatiivinen Suomi, TEM

Erityistavoite: 7.1

Hakemusnumero: R-00923 (900815, 900824)

Hakijat: Siikalatvan kunta, Oulun yliopisto

Toteutusaika: 1.8.2023–31.10.2025

Toteuttamisalue: Kalajoki, Kempele, Käsämäki, Liminka, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva, Tyrnävä, Ylivieska, Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto

Hankekuvaus:

Siikalatvan talousalueella eikä Oulun seudulla ole nykyisellään kipsi- ja eristevillajätteelle näitä jätejakeita vastaanottavia ja jatkojalostavia yrityksiä. Kyseiset jätejakeet päätyvätkin alueella joko loppusijoitukseen kaatopaikalle tai niitä kuljetetaan alueelta logistisesti kauas Etelä-Suomeen hyödynnykseen, mistä aiheutuu ylimääräisiä rahtikuluja ja kuljetusten aiheuttamia päästöjä. Siikalatvan talousalueella on keskittyneenä runsaasti elementtiteollisuutta, jossa syntyy tuotannon hukkana kipsilevyjen ja eristevillan leikkuuhukkaa. Kipsilevyjä voidaan hyödyntää uusien kipsilevyjen valmistuksessa, mutta lähin niitä vastaanottava ja kyseisessä prosessissa hyödyntävä toimija sijaitsee Kankaanpäässä. Eristevillan leikkuuhukasta taas voidaan valmistaa esimerkiksi puhallusvillaa, mutta tämänkin jätejakeen osalta lähin vastaanottaja ja kyseisessä prosessissa raaka-ainetta hyödyntävä toimija sijaitsee Etelä-Suomessa. Kipsilevy- ja eristevillajätettä tulee myös purkukohteista, joita on runsaasti Pohjois-Pohjanmaalla elinkaarensa päähän tulevissa rakennuksissa. Purkumateriaalina kipsilevyjä voidaan joiltain osin hyödyntää uusien kipsilevyjen raaka-aineena, mutta kaikki purkukipsi ei tähän sovi. Purkukohteista saatavaa eristevillajätettä voidaan taas hyödyntää esimerkiksi geopolymeerien raaka-aineena, mutta kyseinen toiminta ei ole Oulun seudulla vielä laajemmin kaupallistunut.

Hankkeen selvityksillä onkin tarkoitus pyrkiä vastaamaan edellä mainittuihin ongelmiin. Hankkeen tavoitteena on löytää näille hukkaan meneville materiaaleille paikallisia hyödyntämiskohteita ja siten vähentää kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää, edistää kiertotalouden toteutumista, luoda alueelle uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja samalla työpaikkoja sekä vähentää jätteen kuljetuksia ja siitä aiheutuvia päästöjä.

Tässä hankkeessa kartoitetaan edellä mainittujen jätejakeiden osalta raaka-aineiden koostumusta, paikallisen jatkojalostuksen mahdollisuuksia sekä tähän toimintaan liittyviä investointeja ja liiketoimintamahdollisuuksia. Hankkeessa pilotoidaan näiden jätejakeiden soveltuvuutta erilaiseen uusiokäyttöön. Hankkeessa kartoitetaan lisäksi laajemmin kiertotalouden mahdollisia kumppanuuksia ja verkostoja, joilla on resursseja vastaanottaa ja jatkojalostaa näitä jätejakeita paikallisesti Siikalatvan ja Pohjois-Pohjanmaan alueella. Tavoitteena on löytää suurempia yhteistyötoimijoita, jotka muodostaisivat alueelle logistiikkaverkoston näiden jätejakeiden keräykseen ja jatkojalostukseen. Siikalatva toimisi verkostojen solmukohtana.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Palkkakustannukset:	178 154
Välilliset kustannukset, FR40%:	71 261
Kustannukset yhteensä:	249 415

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus:	199 533
Muu julkinen rahoitus:	49 882
Rahoitus yhteensä:	249 415

Hankearviointi, pisteet: 24/44

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 3 A

Valmistelija: Katarina Timisjärvi, 040 685 4025

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmaa toimintalinjan ”Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi” ja erityistavoitteen 7.1 ”Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainensiirtymä” osalta.

Hanke vastaa Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman älykkään erikoistumisen strategiaan ja sen kokonaisuuksista erityisesti innovatiivisen kiertotalouden osalle. Rakennus- ja purkusektorin kiertotalouden kehittyminen vaatii uusia älykkäitä alustaratkaisuja ja tehokkaampaa logistiikkaa. Purkumateriaalien uusiokäyttö ja jatkojalostaminen tukevat alueellista kehitystä ja luo uusia mahdollisuuksia alueen yrityksille.

Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 3 (Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen A. (Yrittäjyyden kasvua, työllisyyttä ja työelämän muutoksia tukevien toimintaympäristöjen parantaminen) osalta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.